

เป็นที่ทราบกันดีว่า ภาระงานหลัก ของคณะวิชา มีอยู่ 4 ประการด้วยกัน คือ

- 1) การจัดการเรียนการสอน
- 2) การวิจัย
- 3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 4) การบริการสังคม

โดยการจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นภารกิจหลักที่คณะวิชาต้องดำเนินการและเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นงานผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถมาทำงานให้กับสังคม ดังนั้นบัณฑิตที่คณะวิชาผลิตจึงต้องมีความรู้ความสามารถ รวมถึงต้องมีความพร้อมในการเป็นประชาชนที่ดีของประเทศชาติ ดังจะเห็นได้ว่าในมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามีการกำหนดให้มีการดำเนินการสอนที่ต้องสอนให้นักศึกษามีผลการเรียนรู้ทักษะที่สำคัญ 5 ด้านคือ คุณธรรมและจริยธรรม ความรู้ ปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการสอนเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการศึกษาให้แก่นักศึกษาเพื่อการพัฒนาหรือเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ต่างๆที่กำหนด ซึ่งการดำเนินการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ประกอบกับให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญในพันธกิจอื่นๆที่คณะวิชาต้องดำเนินการ การบูรณาการเรียนการสอนกับงานด้านต่างๆของคณะจึงเป็นหนึ่งในวิธีการเสริมองค์ความรู้นี้ โดยการบูรณาการคืออะไร และจะต้องทำอย่างไร ขอเสนอเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดังนี้

การบูรณาการ คือ อะไร

ความหมาย ของ คำว่า บูรณาการ นั้น มีผู้ให้ความหมายมากมาย เช่น

1. บูรณาการ หมายถึง กระบวนการหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนรู้ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางจิตพิสัย และพุทธิพิสัย หรือกระบวนการ หรือการปฏิบัติในอันที่จะรวบรวมความคิด มโนภาพ ความรู้ เจตคติ ทักษะ และประสบการณ์ในการแก้ปัญหา เพื่อให้ชีวิตมีความสมดุลนั่นเอง เป็นความหมายของ คุณกาญจนา คุณารักษ์

2. บูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์หรือความรู้วิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันนำมาเข้าด้วยกันหรือผสมผสานได้อย่างกลมกลืน เพื่อนำมาจัดเป็นการเรียนการสอนภายใต้หัวข้อเดียวกัน เชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเน้นองค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่มากกว่า การให้เนื้อหาโดยครูเป็นผู้กำหนด จากความหมาย ใน www.KMIT.ORG

3. บูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไปรวมเข้าด้วยกัน ภายใต้เรื่องราวโครงการหรือกิจกรรมเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จาก กรมวิชาการ

4. บูรณาการ หมายถึง การนำเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกัน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลักษณะที่เป็นองค์รวม และนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากคุณทัศนยา เขมมณี

5. บูรณาการ หมายถึง การผสมผสานทรัพยากรที่มีอยู่ นำมาบริหารจัดการร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือทำให้ดีขึ้น จาก คุณจรรยา ภัททิวิทย์ (GOTO KNOW) และนอกจากนี้ สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้คำจำกัดความ การบูรณาการไว้ในคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาว่า การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผนกระบวนการสารสนเทศการจักระบวนทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการ มีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่ง เดียวอย่างสมบูรณ์

จากความหมายของคำว่า บูรณาการ ต่างๆข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า การบูรณาการ หมายถึง การนำเอาศาสตร์หรือความรู้ในงานต่างๆ มาผสมผสานกลมกลืนเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดหรือขยายหรือพัฒนาวิธีการหรือการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ให้ชัดเจนหรือมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์หรือการนำความรู้นั้นมาใช้ได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนการสอน เป็นงานที่ให้ความรู้หรือสร้างความเข้าใจในศาสตร์ต่างๆ ให้แก่นักศึกษา การใช้หลักของการบูรณาการงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาจึงเป็นหนึ่งในวิธีการเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนการสอนแบบนำหลักของการบูรณาการมาใช้นั้น จึงมีลักษณะที่สำคัญที่ก่อให้เกิด การพัฒนาองค์ความรู้ แบบการใช้หลักปฏิบัติจริงมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจเป็นการสร้างความรู้ในรูปแบบองค์รวมที่เมื่อนักศึกษาจบการศึกษาจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงาน ได้จริงทันทีหลักบูรณาการ ที่นำมาใช้กับการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และเป็นการสอดคล้องกับพันธกิจที่คณะวิชาต้องดำเนินการอยู่แล้ว การบูรณาการงานเพื่อจัดการเรียนการสอนจึง ทำกันในงาน บูรณาการกับ งาน 3 ด้านดังนี้ คือ

1. การบูรณาการเรียนการสอน กับงานวิจัย
2. การบูรณาการเรียนการสอน กับงานบริการสังคม
3. การบูรณาการเรียนการสอน กับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วิธีการบูรณาการ จะทำอย่างไร

วิธีการบูรณาการ งานการเรียนการสอน กับงานพันธกิจต่างๆนั้น หากจะพิจารณาแล้วอาจกล่าวได้ว่า ทำได้ 2 วิธีการ คือ

1. ผู้สอนนำเอางานนั้นๆมาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาโดยให้นักศึกษาทำหรือดำเนินงานเพื่อพัฒนาความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากในห้องเรียนอันก่อให้เกิดความเข้าใจจากหลักการปฏิบัติงานจริงยิ่งขึ้น โดยวิธีการนี้ ผู้สอนจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1.1 กำหนด โครงการ หรือกิจกรรม ให้นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 1.2 กำหนดรายวิชา ที่ประสงค์ให้นักศึกษา ใช้โครงการ หรือกิจกรรม ตามข้อ 1.1 เพื่อการศึกษา
- 1.3 อธิบายวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ให้นักศึกษาทราบ
- 1.4 ให้นักศึกษาดำเนินงานตามที่กำหนด
- 1.5 ให้นักศึกษาทำผลสรุปการดำเนินงานตามโครงการ หรือกิจกรรม พร้อมทั้งองค์ความรู้ที่ได้รับ
- 1.6 ผู้สอนประเมินผลความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการ หรือกิจกรรม

2. ผู้สอนนำเอาความรู้จากที่ตน ได้ปฏิบัติงานในพันธกิจอื่น เช่น งานบริการสังคม งานวิจัยหรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาผสมผสานกับเนื้อหาการสอนในรายวิชาที่ตนสอน โดยวิธีการนี้ ผู้สอนต้องดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ผู้สอนต้องดำเนินงานตามพันธกิจ ที่ตนนำมาบูรณาการ
- 2.2 ผู้สอนทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามพันธกิจ
- 2.3 กำหนดรายวิชาที่ตนสอน เพื่อพิจารณาว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานตามพันธกิจที่

สังเคราะห์ได้ มีความเกี่ยวข้องกับวิชาใดและในหัวข้อใด

2.4 วางแผนการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์ตาม ข้อ 2.2 เพื่อนำมาบูรณาการในรายวิชา และหัวข้อที่กำหนดในข้อ 2.3 โดยระบุไว้ใน มคอ. 3 ทำการบูรณาการตามแผนที่กำหนดในข้อ 2.4

- 2.5 ประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการบูรณาการ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
- 2.6 รายงานผลการเรียนรู้ของการบูรณาการ ตาม มคอ. 5

ประโยชน์ของการบูรณาการ

การบูรณาการ ถือได้ว่าเป็นการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ในปัจจุบัน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดความ เชื่อมโยงในศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน
2. ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างเป็นระบบ
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบของคร่ำรวม
4. กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ จากสิ่งต่าง ๆ
5. ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกัน
6. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนา งานให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน
